

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA. 410.001.07.2022

Pan
Nadinspektor Paweł Dzierżak
Komendant Stołeczny Policji
ul. Nowolipie 2; 00-150 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. - wykonanie planu finansowego Komendy Stołecznej Policji

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Stołeczna Policji ¹ , ul. Nowolipie 2; 00-150 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Dzierżak, Komendant Stołeczny Policji ² od 2 lutego 2021 r. ³ W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Nadinspektor Paweł Dobrodziej, Komendant Stołeczny Policji od dnia 11 grudnia 2017 r. do dnia 4 stycznia 2021 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Rafał Sowa, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/23/2022 z 12 stycznia 2022 r. 2. Bartosz Pomykała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/28/2022 z 14 stycznia 2022 r. (akta kontroli tom I, str. 1-4, 9-12)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2021 r. Komendy Stołecznej Policji pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działania związane z windykacją należności, – realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.</p>
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizy stanu należności pozostałych do zapłaty, – szczegółowej kontroli windykacji zaległości, – analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków, – kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych, – szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia, – kontroli prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych, – analizy stanu zobowiązań, – analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań, – analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

¹ Dalej: KSP lub Komenda Stołeczna.

² Dalej: Komendant Stołeczny Policji.

³ P.o. Komendanta Stołecznego Policji od 5 stycznia 2021 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623., dalej: ustawa o NIK.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego na 2021 r. przez Komendę Stołeczną Policji.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W obszarach dochodów i wydatków nie stwierdzono nieprawidłowości.

KSP rzetelnie prowadziła działania windykacyjne, a przedawnione należności z tytułu dochodów budżetowych spisywała zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 35b ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶.

W wyniku szczegółowej kontroli próby wydatków budżetu państwa w kwocie 26 019,7 tys. zł, tj. 2,3 % wydatków ogółem stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Objęte badaniem zamówienia publiczne zostały przeprowadzone z zastosowaniem zasady konkurencyjności oraz w sposób zapewniający przejrzystość postępowania w zakresie wyboru wykonawcy.

Sprawozdania, z wyjątkiem Rb-27, zostały sporządzone w terminie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. W toku kontroli NIK stwierdzono nieprawidłowość w sprawozdaniu w Rb-27 polegającą na niewykazaniu w nim wszystkich należności z pierwotnym terminem płatności przypadającym na 2021 r.

OBSZAR

1. Dochody budżetowe – windykacja należności

Opis stanu faktycznego

1.1. Zagadnienia ogólne

Zrealizowane przez KSP w 2021 r. dochody budżetowe⁸ w kwocie 6 895,9 tys. zł stanowiły 107% planu na 2021 r. (6 417,0 tys. zł) i 83% wykonania z 2020 r. (8 319,4 tys. zł). Największy udział w dochodach KSP miały:

- wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750), które wyniosły 4 116,4 tys. zł;
- wpływy z tytułu różnych dochodów (§ 0970), które wyniosły 714,4 tys. zł;
- wpływy z usług (§ 0830), które wyniosły 488,6 tys. zł⁹.

(akta kontroli tom I, str. 20-21)

Najwyższe wykonanie dochodów budżetowych w 2021 r., w porównaniu do planu, uzyskano: w § 0870 (wpływy ze sprzedaży składników majątkowych) 50,8 tys. zł, tj. 254% planu (20,0 tys. zł) i w § 0830 (wpływy z usług) 488,6 tys. zł, tj. 188% planu (260,0 tys. zł). Natomiast niższe dochody, w porównaniu do planu, uzyskano m.in. w § 0950 (wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów) 27,6 tys. zł, tj. 8% planu (350,0 tys. zł) i w § 0580 (wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych) 0,3 tys. zł, tj. 15% planu (2,0 tys. zł).

W stosunku do 2020 r. najwyższe wykonanie dochodów budżetowych w 2021 r. uzyskano w § 0970 (wpływy z różnych dochodów): 94,5 tys. zł, tj. 262% wykonania

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2020 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm. z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, dalej ustawa o rachunkowości.

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm., dalej: ufp.

⁸ Wg sprawozdań przedłożonych do kontroli NIK w dn. 9 lutego 2021 r.

⁹ Wszystkie ww. pozycje dotyczyły rozdziału 75404 Komenda Wojewódzka Policji.

z 2020 r. (36,1 tys. zł) oraz w § 0830 (wpływy z usług): 488,6 tys. zł, tj. 114%¹⁰ wykonania w 2020 r. (427,0 tys. zł).

Najniższe wykonanie dochodów budżetowych w stosunku do roku 2020 osiągnięto w § 0950 (wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów): 27,6 tys. zł, tj. 2% wykonania z 2020 r. (1 414,8 tys. zł) oraz § 0570 (wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób fizycznych): 10,8 tys. zł, tj. 45% wykonania z 2020 r. (24,2 tys. zł).

(akta kontroli tom I, str. 20-21)

Wyższa realizacja dochodów budżetowych w stosunku do zatwierzonego planu w §§ 0870 i 0830 wynikała, m.in. ze zwiększonych wpływów z konwojowania wartości pieniężnych, większego niż zakładano zainteresowania odkupieniem składników majątkowych i większymi wpływami z rozliczenia szkód. Niższa realizacja dochodów w §§ 0950 i 0580 w stosunku do planu wynikała z braku akceptacji kar umownych przez kontrahentów i braku możliwości kompensowania wzajemnych należności i zobowiązań z uwagi na trwającą sytuację epidemiczną Covid-19 oraz nieskuteczną egzekucją prowadzoną m.in. przez komorników sądowych i urzędy skarbowe.

W 2021 r. nie wystąpiły ujemne dochody w dziale: 754, rozdziałach 75404 i 75405.

(akta kontroli tom I, str. 20-21, 27-36)

1.2. Należności i zaległości

Należności na koniec 2021 r. wyniosły 14 854,2 tys. zł i były wyższe w stosunku do roku 2020 (11 879,2 tys. zł) o 2 975,0 tys. zł, tj. o 25%, natomiast zaległości netto wyniosły 14 817,0 tys. zł i zwiększyły się w stosunku do 2020 r. (11 834,3 tys. zł) o 2 982,7 tys. zł, tj. o 25%. Wzrost zaległości nastąpił w § 0950 (wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów) o 2 950,0 tys. zł (o 145%); § 0970 (wpływy z różnych dochodów) o 226,8 tys. zł (o 11%) oraz § 0690 (wpływy z różnych opłat) o 177,0 tys. zł (o 41%) i spowodowany był głównie naliczeniem kary umownej w wysokości 2 767,5 tys. zł dla wykonawcy budowy siedziby KPP w Mińsku Mazowieckim (§ 0950) oraz ujawnieniem szkody w mieniu KSP na kwotę 243,8 tys. zł (§ 0970). Wzrost zaległości w § 0690 wynikał z dużej liczby wezwań do zapłaty z tytułu pobytu w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych (w celu wytrzeźwienia) i trudności z wyegzekwowaniem tych należności¹¹.

KSP nie posiadała należności przejętych od innych podmiotów

(akta kontroli tom I, str. 23-25, 34-36, 43)

KSP monitorowała terminy przedawnienia należności Skarbu Państwa poprzez:

- analizę stanu spraw prowadzonych przez pracowników ze szczególnym uwzględnieniem terminu przedawnienia;
- przekazywanie spraw do Wydziału Prawnego KSP w celu wezwania dłużnika do ugody lub uzyskania nakazu zapłaty oraz dalsze ich monitorowanie;
- kierowanie zapytań do urzędów skarbowych o zastosowanie środka egzekucyjnego wstrzymującego bieg przedawnienia należności;
- kierowanie wniosków do komorników sądowych o wszczęcie egzekucji komorniczej celem wyegzekwowania należności;
- ponawianie egzekucji komorniczych wstrzymujących bieg przedawnienia.

(akta kontroli tom I, str. 73-92)

W 2021 r. przedawnieniu uległy należności KSP w kwocie 112,5 tys. zł z tytułu:

¹⁰ Zwiększenie liczby konwojów wartości pieniężnych.

¹¹ W 2021 r. w stosunku do roku 2020 zmniejszyły się m.in. zaległości w § 6030 (wpływy z tytułu opłat sądowych) o 252,0 tys. zł, w § 9040 (wpływy z tytułu rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych) o 40,1 tys. zł, i w § 0570 (wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych) o 34,7 tys. zł.

- nałożonych kar transportowych – 10,0 tys. zł, z powodu braku majątku dłużnika, z którego możnaby prowadzić egzekucję¹²;
- zwrotu kosztów upomnienia – 1,3 tys. zł, tj. należności uboczne przedawnione razem z należnością główną¹³;
- opłat za deponowanie broni – 2,3 tys. zł¹⁴, z powodu braku możliwości ich dochodzenia (nieprzerwanie biegu przedawnienia w wyniku egzekucji wszczętej przez urzędy skarbowe);
- opłat za pobyt osób zatrzymanych w celu wytrzeźwienia – 98,2 tys. zł, z powodu upłynięcia terminu ich dochodzenia lub zgonu dłużnika¹⁵;
- szkód – 0,7 tys. zł, z powodu braku możliwości ich dochodzenia¹⁶.

(akta kontroli tom I, str. 26)

1.3. Uregulowania wewnętrzne i organizacja

Decyzją nr 555/2018 z dnia 11 października 2018 r., zmienioną decyzją nr 522/2020 z dnia 2 grudnia 2020 r., Komendant Stołeczny Policji wprowadził do użytku służbowego instrukcję obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w KSP. Instrukcją określono m.in. zasady obiegu dokumentów finansowych będących podstawą ujęcia należności w księgach rachunkowych oraz ustalono terminy przekazywania dokumentów do komórki księgowości, umożliwiające ich bieżące ujmowanie w księgach. Określono również zasady postępowania w przypadkach nieterminowego regulowania należnych kwot oraz ich dochodzenia w przypadku braku zapłaty.

Szczegółowa kontrola pięciu największych zaległości¹⁷, których łączna kwota wynosiła 4646,9 tys. zł, potwierdziła przestrzeganie instrukcji obiegu dokumentów i dochodzenia należności obowiązujących w KSP.

(akta kontroli tom I, str. 78, tom II str. 547-549)

System finansowo-księgowy KSP pozwalał na kontrolę dokumentów wg terminu zapłaty, co umożliwiało monitorowanie terminów przedawnienia. Ewidencję pomocniczą windykowanych należności prowadzono w programie MS Excel. Czynności podejmowane przez jednostkę w celu odzyskania należności były rzetelne i adekwatne do wielkości należnych kwot.

Sekcja Windykacji Należności Budżetowych KSP w 2021 r. prowadziła kontrolę terminowości zapłaty należności Skarbu Państwa poprzez:

- kontrolę terminów płatności wynikających z wystawionych wezwań do zapłaty;
- monitorowanie terminów płatności wynikających z zawartych ugód;
- wystawianie wezwań do zapłaty w przypadku nieuregulowania należności w terminie i naliczanie odsetek;

¹² Spisano z ewidencji księgowej na podstawie art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.), dalej: Ordynacja podatkowa. Należności główne dotyczyły opłat za deponowanie broni i za pobyt osób zatrzymanych w celu wytrzeźwienia.

¹³ Jw.

¹⁴ Spisano z ewidencji księgowej na podstawie art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

¹⁵ Z uwagi na specyfikę dłużników, którymi były osoby nadużywające alkoholu, bezdomne, wymeldowane w trybie administracyjnym bez prawa do zasilku, nieposiadające majątku, spisano z ewidencji księgowej na podstawie: art. 42² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 poz. 1119, ze zm.), dalej: ustawa o wychowaniu w trzeźwości oraz art. 27a ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 ze zm.) dalej: ustawa o postępowaniu egzekucyjnym. Przepis art. 27a ustawy o postępowaniu egzekucyjnym został uchylony z dniem 20 lutego 2021 r. na mocy art. 1 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1553). 28 lutego 2022 r. ogłoszono tekst jednolity - Dz. U. z 2022 r. poz. 479.

¹⁶ Spisano z ewidencji księgowej na podstawie art. 35 b ustawy o rachunkowości.

¹⁷ Należności zaewidencjonowane pod poz.: 2101; 17750; 2905; 23832; 6958.

- analizowanie materiałów sprawy i wysyłanie monitów do komórek i jednostek organizacyjnych KSP celem ustalenia przyczyny niedochowania terminów wynikających z obowiązujących procedur.

Ponadto w celu odzyskania należności, KSP w 2021 r.:

- skierowała do dłużników 204 wezwania do zapłaty należności;
- wystawiła na podstawie art. 15 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym trzy upomnienia;
- wystawiła 1 000 tytułów wykonawczych, które skierowano do urzędów skarbowych w celu wszczęcia egzekucji administracyjnej;
- skierowała 130 wniosków do egzekucji komorniczej oraz 161 spraw do Wydziału Prawnego KSP w celu złożenia w sądzie wniosku o wyjawienie majątku dłużników;
- wystąpiła do urzędów gmin z 300 pismami o ustalenie aktualnych adresów dłużników, koniecznych do dalszego prowadzenia windykacji;
- skierowała 1 318 pism do komorników i urzędów skarbowych z pytaniem o stan prowadzonej egzekucji;
- wystąpiła z 16 pismami do zakładów karnych z pytaniami dotyczącymi zatrudnienia dłużników w celu ewentualnego wyegzekwowania należności;
- skierowała 56 spraw do Wydziału Prawnego KSP celem dochodzenia należności na drodze sądowej.

(akta kontroli tom I, str. 43, 396)

1.4. Działania windykacyjne

W 2021 r. w KSP obowiązywały procedury wewnętrzne dotyczące dochodów i dochodzenia należności, wprowadzone decyzjami Komendanta Stołecznego Policji, regulujące m.in.:

- udzielanie ulg w spłacie niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym na wniosek zobowiązanego¹⁸,
- windykację niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym¹⁹,
- windykację i udzielanie ulg w spłacie należności cywilnoprawnych, nienależnie pobranych świadczeń oraz uposażeń/wynagrodzeń przez funkcjonariuszy i pracowników komórek i jednostek organizacyjnych KSP²⁰,
- zasady postępowania przy likwidacji szkód powstałych w mieniu KSP oraz jednostek organizacyjnych KSP²¹.

(akta kontroli tom I, str. 42-43, tom II str. 547-549)

Szczegółowa kontrola pięciu prowadzonych postępowań wobec dłużników, na łączną kwotę zaległości wynoszącą 4 646,9 tys. zł²², tj. 31,2% należności KSP w 2021 r. wykazała, że w przypadku braku zapłaty:

- niezwłocznie podejmowano czynności/działania windykacyjne wobec zobowiązanego zmierzające do dobrowolnego wykonania przez niego obowiązku, zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych²³, zmienionego rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych²⁴;

¹⁸ Wprowadzone decyzją nr 418/20 Komendanta Stołecznego Policji z 6 października 2020 r.

¹⁹ Wprowadzone decyzją nr 645/19 Komendanta Stołecznego Policji z 16 grudnia 2019 r. i decyzją nr 26/2021 z 14 stycznia 2021 r.

²⁰ Wprowadzone decyzją nr 633/19 Komendanta Stołecznego Policji z 12 grudnia 2019 r.

²¹ Wprowadzone decyzją nr 650/19 Komendanta Stołecznego Policji z 16 grudnia 2019 r. i decyzją nr 113/2021 z 1 marca 2021 r.

²² Sprawy: nr 2101 – 243,4 tys. zł; nr 17750 – 1 068,3 tys. zł; nr 2905 – 465,7 tys. zł; nr 23832 – 2 767,5 tys. zł; nr 6958 – 102,1 tys. zł.

²³ Dz. U. z 2020 r. poz. 2083.

²⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1294, rozporządzenie uchylone z dniem 20 lutego 2021 r.

- będącej efektem uchylania się od dobrowolnego uregulowania należnych kwot, kierowano sprawę do sądu, a w następnym etapie do postępowania egzekucyjnego.

We wszystkich zbadanych przypadkach dokumentowano poszczególne czynności windykacyjne.

W 2021 r. w KSP nie wystąpiły przypadki zawarcia ugody w sprawie spornej należności cywilnoprawnej.

(akta kontroli tom I, str. 78-98)

Łączna kwota umorzonych należności cywilnoprawnych z tytułu dochodów budżetowych w 2021 r. wyniosła 55,9 tys. zł (jedno umorzenie na wniosek w wysokości 0,8 tys. zł i 28 z urzędu na kwotę 55,1 tys. zł), rozłożonych na raty 42,5 tys. zł.

W 2021 r. KSP umorzyła należności publicznoprawne w wysokości 6,5 tys. zł (jedno umorzenie). W 2021 r. nie zawierano umów o rozłożeniu należności publicznoprawnych na raty.

Umarzanie i rozkładanie należności na raty odbywało się zgodnie z przyjętymi w KSP procedurami określonymi w decyzjach Komendanta Stołecznego Policji²⁵.

(akta kontroli tom I, str. 23, 37, 44-48, 56-93,393)

Kontrola czterech należności, o wartości łącznej 42,6 tys. zł, umorzonych na podstawie oświadczenia Komendanta Stołecznego Policji; jednej należności umorzonej na wniosek dłużnika o wartości 0,8 tys. zł oraz czterech należności rozłożonych na raty o wartości łącznej 38,2 tys. zł, (łącznie badana kwota wyniosła 81,6 tys. zł, tj. 0,5% zaległości KSP w 2021 r. z tego tytułu) wykazała, że:

- prowadzono postępowanie zgodnie z przyjętymi procedurami i przepisami;
- podejmowano decyzje po ustaleniu stanu faktycznego i wyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy.

(akta kontroli tom I, str. 56-93)

Należności rozłożone na raty w wysokości przypadającej do spłaty na rok 2021 zostały zaksięgowane na koncie 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych, natomiast należności z tego tytułu przypadające na lata 2022 i następne na koncie 226 – Długoterminowe należności budżetowe.²⁶

(akta kontroli tom II, str. 369-411)

Szczegółowe badanie pięciu należności spisanych w 2021²⁷ r., w łącznej wysokości 9,2 tys. zł wykazało, że ich spisanie nastąpiło zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami art. 35b ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w tym:

- podjęto decyzję o spisaniu należności przedawnionej po ustaleniu stanu faktycznego i wyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy,
- spisanie należności było uzasadnione (przedawnieniem, brakiem skutecznej egzekucji),
- spisanie należności nastąpiło zgodnie z art. 42² ust. 12 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

W 2021 r. w KSP nie obowiązywały procedury regulujące kwestię spisanych nieściągalnych należności.

(akta kontroli tom I, str. 77)

²⁵ Nr 633/19 Komendanta Stołecznego Policji z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie windykacji i udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych, nienależnie pobranych świadczeń oraz uposażeń/wynagrodzeń przez funkcjonariuszy/pracowników komórek i jednostek organizacyjnych KSP oraz nr 418/20 Komendanta Stołecznego Policji z dnia 6 października 2020 r. w sprawie udzielania ulg w spłacie niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym, na wniosek zobowiązanego.

²⁶ Dane szczegółowe zawarto w obszarze 3 wystąpienia w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

²⁷ Należności wybrane w sposób celowy, po jednej z należności wykazanych w tabeli 3D Zestawienie należności przedawnionych.

Szczegółowe badanie pięciu²⁸ należności o łącznej wartości 980,6 tys. zł., które pozostawały nierozliczone na dzień 31 grudnia 2021 r., wykazało, że w trzech sprawach²⁹ w 2021 r. prowadzone były czynności egzekucyjne, a w jednej sprawie³⁰ toczy się postępowanie sądowe związane z ujawnieniem majątku dłużnika. W kolejnej sprawie, po uzyskaniu w 2021 r. opinii Prokuratury Generalnej o braku możliwości dochodzenia należności (naliczenia kar umownych) i próbach porozumienia z dłużnikiem, w 2022 r., skierowano wniosek do Komendanta Stołecznego Policji o zaliczenie należności w pozostałe koszty operacyjne. Wniosek zaakceptowano 22 lutego 2022 r.

(akta kontroli tom I, str.74-74, 84-86)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. przez Komendę Stołeczną Policji w zakresie dochodzenia i windykacji należności. Należności, w objętych badaniem postępowaniach, były ustalone w wysokościach określonych w przepisach prawa, decyzjach, umowach lub innych dokumentach określających ich wysokość. W celu wyegzekwowania należnych kwot podejmowano niezwłocznie działania windykacyjne. Umarzanie i rozkładanie na raty należności odbywało się zgodnie z przepisami oraz przyjętymi w jednostce procedurami.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

2.1.1 Zagadnienia ogólne

W 2021 r. Komenda Stołeczna zrealizowała wydatki budżetu państwa w wysokości 1 145 081,0 tys. zł (w tym 162,8 tys. zł to wydatki, które nie wygasły z upływem 2021 r.), co stanowiło 100,0% planu po zmianach (tj. 1 145 088,7 tys. zł) i 99,3% wykonania 2020 r. (tj. 1 152 883,1 tys. zł³¹). Wydatki w dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa wyniosły 1 145 077,41 tys. zł³², a w dziale 752 Obrona narodowa: 3,6 tys. zł.

Największy wzrost wydatków budżetowych KSP w 2021 r., w porównaniu z 2020 r., wystąpił w § 4180³³ (równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla funkcjonariuszy oraz pozostałe należności) o 30 937,9 tys. zł (tj. o 51,7%)³⁴ oraz w § 4060³⁵ (inne należności funkcjonariuszy zaliczane do wynagrodzeń) o 26 581,6 tys. zł (tj. o 88,3%)³⁶. Natomiast największy spadek wydatków w 2021 r., w stosunku do 2020 r., nastąpił w § 6050³⁷ (wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych) o 112 901,6 tys. zł (tj. spadek o 92,7%)³⁸ oraz w § 4080³⁹ (uposażenie i świadczenia pieniężne wypłacane przez okres roku funkcjonariuszom zwolnionym ze służby) o 2 408,9 tys. zł (tj. spadek o 26,5%)⁴⁰.

(akta kontroli tom II, str. 1-5)

²⁸ Nr sprawy: W-709/09 prowadzona od 1995 r., K-1/19 od 2001 r., K-16/18 od 2000 r., K-34/06 od 2002 r. i sprawa nr ewdencyjny f-k: 2905 od 2009 r.

²⁹ Nr w-709/09 i K-16/18 i K-1/19.

³⁰ K-34/06.

³¹ W tym 86 990,00 tys. zł stanowiły wydatki, które nie wygasły z upływem 2020 r.

³² W tym 162,8 tys. zł stanowiły wydatki, które nie wygasły z upływem 2021 r.

³³ Tj. w rozdziałach 75404 i 75405.

³⁴ Tj. z 59 826,1 tys. zł w 2020 r. do 90 764,0 tys. zł w 2021 r.

³⁵ Tj. w rozdziałach 75404 i 75405.

³⁶ Tj. z 30 107,3 tys. zł w 2020 r. do 56 688,9 tys. zł w 2021 r.

³⁷ Tj. w rozdziałach 75404 i 75405.

³⁸ Tj. z 121 855,8 tys. zł w 2020 r. do 8 954,22 tys. zł w 2021 r.

³⁹ Tj. w rozdziałach 75404 i 75405.

⁴⁰ Tj. z 9 374,1 tys. zł w 2020 r. do 6 893,2 tys. zł w 2021 r.

Spadek wykonania wydatków inwestycyjnych w 2021 r. w porównaniu do 2020 r., Główna Księgowa KSP uzasadniła wielkością środków przydzielonych KSP na ten cel oraz realizacją w 2021 r. wydatków inwestycyjnych niewygasających w roku 2020 r., wynoszących 85 370,0 tys. zł.

(akta kontroli tom II, str. 13)

W 2021 r. w planie wydatków KSP dokonano 152 zmian, w tym 25 w paragrafach dotyczących wydatków majątkowych.

(akta kontroli tom I, str. 631-365)

2.1.2 Zatrudnienie i wynagrodzenia

W KSP przeciętne zatrudnienie ogółem było niższe o 23 osoby od zatrudnienia z 2020 r. i wyniosło na dzień 31 grudnia 2021 r. – 11 911 osób, w tym w grupie 10 (żołnierze i funkcjonariusze) – 10 009 osoby.

Wydatki na wynagrodzenia w 2021 r. wyniosły 872 844,9 tys. zł i były wyższe o 4,8% od wydatków na wynagrodzenia w 2020 r. (832 762,9 tys. zł). W 2021 r. nastąpił wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto na jednego pełnozatrudnionego w KSP, w porównaniu do 2020 r., o 5,2%, tj. z 11,6 tys. zł - do 12,2 tys. zł.

Liczba osób wykonujących zadania podstawowe dla KSP, na podstawie umów zlecenia w 2021 r., w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wyniosła 17 (w tym dwóch własnych pracowników) i była niższa w porównaniu do 2020 r. o siedem osób. Wydatki na wynagrodzenie od umów zlecenia w 2021 r. wyniosły ogółem 580,0 tys. zł i zmniejszyły się w porównaniu do 2020 r. (669,0 tys. zł) o 13,3%.

(akta kontroli tom II, str. 39-40)

2.1.3 Wydatki według grup ekonomicznych

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w 2021 r. wykonano w wysokości 27 670,4 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach⁴¹ i 92,2% wydatków wykonanych w 2020 r. (tj. 30 009,2 tys. zł). Najwyższe wydatki poniesiono w § 3070 (wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane funkcjonariuszom) w wysokości 27 358,0 tys. zł⁴², a najniższe w § 3030 (różne wydatki na rzecz osób fizycznych) w wysokości 21,8 tys. zł.⁴³ Wykonanie wydatków w tej grupie stanowiło 2,4% kwoty wszystkich wydatków poniesionych w 2021 r. przez KSP.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w 2021 r. wykonano w wysokości 1 103 960,0 tys. zł, tj. 100,0% planu po zmianach i 111,1% wydatków wykonanych w 2020 r. (tj. 993 316,9 tys. zł). Najwyższe wydatki poniesiono na uposażenie funkcjonariuszy (§ 4050) w wysokości 664 754,3 tys. zł⁴⁴. Wykonanie wydatków bieżących stanowiło 96,4% kwoty wszystkich wydatków poniesionych w 2021 r. przez KSP.

Wydatki majątkowe w 2021 r. wynoszące 13 450,6 tys. zł (w tym 162,8 tys. zł stanowiły wydatki niewygasające) wykonano w 100,0% planu po zmianach oraz 10,4% wydatków poniesionych w 2020 r. (tj. 128 907,0 tys. zł). Na wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 6050) wydatkowano 8 954,2 tys. zł⁴⁵ (w tym 71,8 tys. zł stanowiły wydatki niewygasające) natomiast na wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 6060) wydatkowano 4 496,4 tys. zł⁴⁶ (w tym 91,0 tys. zł stanowiły wydatki niewygasające). Wykonanie wydatków majątkowych stanowiło 1,2% kwoty wszystkich wydatków poniesionych w 2020 r. przez KSP.

⁴¹ Tj. 27 670,5 tys. zł.

⁴² W tym: 11 473,0 tys. zł w rozdziale 75404 i 15 885,0 w rozdziale 75405.

⁴³ W tym: 2,5 tys. zł w rozdziale 75212; 7,5 tys. zł w rozdziale 75404 i 11,8 tys. zł w rozdziale 75405.

⁴⁴ W tym 279 007,5 tys. zł w rozdziale 75404 i 385 746,8 tys. zł w rozdziale 75405.

⁴⁵ W tym: 6 185,2 tys. zł w rozdziale 75404 i 2 769,0 tys. zł w rozdziale 75405.

⁴⁶ W tym: 4 175,5 tys. zł w rozdziale 75404 i 215,7 tys. zł w rozdziale 75405 i 105,2 tys. zł w rozdziale 75495.

W 2021 r. Komenda Stołeczna 11 razy występowała z wnioskiem do KGP, jako dysponenta II stopnia, o zwiększenia w planie wydatków majątkowych powyżej 100 tys. zł, w łącznej kwocie 8 654,8 tys. zł, co wymagało zgody Ministra Finansów. W pięciu przypadkach Minister Finansów wyraził zgodę na zwiększenie tego planu w kwocie łącznej o 1 574,0 tys. zł, a w sześciu przypadkach tej zgody nie uzyskano.

(akta kontroli tom I, str. 396; tom II, str. 1-5, 12)

Plan inwestycyjny KSP na 2021 r.⁴⁷ zakładał poniesienie wydatków (w § 6050) na realizację dziewięciu zadań w wysokości 6 792,1 tys. zł, ze środków budżetu państwa. Plan inwestycyjny (po zmianach), wg stanu na 31 grudnia 2021 r., zakładał realizację 12 zadań i poniesienie wydatków w kwocie 8 954,2 tys. zł ze środków budżetu państwa.

Do 31 grudnia 2021 r. KSP zakończyła realizację dziewięciu zadań inwestycyjnych. Poniesione wydatki wyniosły ogółem 8 954,1 tys. zł. Realizacja trzech zadań inwestycyjnych⁴⁸ ma być kontynuowana w 2022 r. W związku z powyższym KSP zgłosiła kwotę 71,8 tys. zł jako wydatki niewygasające z upływem roku 2021, przewidziane do realizacji w 2022 r. Przyczyną niewykonania trzech zadań były zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w zadaniu dotyczącym Budowy KRP Warszawa I) oraz przedłużającego się, z powodu sytuacji epidemicznej, uzyskania zgód i pozwoleń w Urzędach Gmin związanych z wykonaniem dokumentacji odwodnienia budynków PP w Żabiej Woli i KP w Lesznie.

(akta kontroli tom I, str. 152-169, 436-439, 461-468)

Główna Księgowa KSP wyjaśniła, że kwota 27 898,0 tys. zł na wydatki w § 6050 wskazana w planie finansowym KSP (przekazanym 3 lutego 2021 r.) wynikała z błędnego zakwalifikowania wydatków przez KGP. Decyzją MSWiA z 16 marca 2021 r. plan w § 6050 został zmniejszony o kwotę 21 105,8 tys. zł, tj. do kwoty wynikającej z wycinka planu inwestycyjnego przekazanego przez Biuro Logistyki Policji KGP w dniu 8 lutego 2021 r.

(akta kontroli tom I, str. 383-384)

W ramach wydatków majątkowych KSP w § 6060 zaplanowano realizację trzech zadań (w tym dwa zadania w Wydziale Teleinformatyki i jedno w Wydziale Zaopatrzenia) w łącznej kwocie 2 259,0 tys. zł, w tym 545,0 tys. zł⁴⁹ i 1 714,0 tys. zł ze środków UE (w § 6067). W wyniku zmian, zwiększono liczbę zadań do realizacji do 22⁵⁰ na łączną kwotę 12 830,0 tys. zł, w tym 4 496,4 tys. zł z budżetu państwa⁵¹ i 8 333,6 tys. zł. ze środków UE (w § 6067). Wydatki z budżetu państwa wykonano w 100%, kwota 91,0 tys. zł (na jedno zadanie) stanowi wydatki niewygasające z końcem 2021 r. Wydatki z budżetu środków europejskich (§ 6067) wykonano w wysokości 7 356,4 tys. zł tj. 88,3%. W całości zrealizowano 19 zadań, trzy pozostałe zadania mają być kontynuowane w 2022 r. (jedno finansowane ze środków niewygasających w 2021 r.). Przyczyną braku realizacji zadań był m.in. brak możliwości dostawy samochodu (wynikający z sytuacji gospodarczej w pandemii) oraz brak ofert w organizowanym przetargu).

⁴⁷ Przekazany przez Biuro Logistyki Policji KGP pismem z 8 lutego 2021 r., zaakceptowany przez I Zastępcę Komendanta Głównego Policji. Plan finansowy KSP przekazany w dniu 2 lutego 2021 r. (pismo nr FB-929/2021) a także projekt planu zaakceptowany przez KGP z 23 listopada 2020 r (FB-9035/2020) przewidywały wydatki inwestycyjne w § 6050 w łącznej wysokości 27 898,0 tys. zł. Dla powyższej kwoty nie przedstawiono do kontroli planów rzeczowo finansowych (planów inwestycyjnych). Pierwszy dokument określający zadania do wykonania przez KSP w 2021 r. to ww. wycinek z planu inwestycyjnego na kwotę 6 792,1 tys. zł i realizację dziewięciu zadań.

⁴⁸ Rozpoczętych w 2021 r. (KRP Warszawa I) i kontynuowanych z lat poprzednich (PP Żabia Wola i KP Leszno).

⁴⁹ W § 6062 - 40,0 tys. zł, w § 6066 - 250,0 tys. zł oraz w § 6060 - 255,0 tys. zł.

⁵⁰ W tym sześć w Wydziale Transportu, siedem w Wydziale Zaopatrzenia i dziewięć w Wydziale Teleinformatyki.

⁵¹ W § 6060 3 198,2 tys. zł, w § 6066 266,0 tys. zł oraz w § 6069 1 032,2 tys. zł.

2.1.4 Rezerwy celowe i ogólna

W 2021 r. KSP otrzymała środki z rezerw celowych na podstawie 26 decyzji Ministra Finansów, w wysokości łącznej 124 630,4 tys. zł. W wyniku blokad dokonanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych⁵² na łączną kwotę 561,4 tys. zł KSP dysponowała środkami z rezerw celowych w wysokości 124 069,6 tys. zł z czego wykorzystano 124 069,6 tys. zł, tj. 100%⁵³.

(akta kontroli tom I, str. 261-29, 357-360)

Badaniem szczegółowym objęto rezerwę celową ujętą w poz. 56 na kwotę 16 664,7 tys. zł⁵⁴ oraz w poz. 59 na kwotę 504,3 tys. zł⁵⁵ tj. łącznie 13,8% otrzymanych rezerw. Środki z rezerw zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i wydatkowane je w kwocie:

- 16 585,5 tys. zł (tj. 99,5% przyznanej rezerwy celowej nr 56⁵⁶ w § 4180) na świadczenia motywacyjne funkcjonariuszy;
- 504,3 tys. zł (tj. 100% przyznanej rezerwy celowej nr 59, w § 6060) na zakup samochodów elektrycznych.

Po otrzymaniu decyzji o otrzymaniu środków z rezerw, środki zostały ujęte w planie finansowym jednostki.

(akta kontroli tom I, str. 261-322)

Główna Księgowa wyjaśniła, że na etapie planowania budżetu KSP otrzymuje z KGP projekt planu, w którym środki na wydatki majątkowe (§ 6060) oraz na równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla funkcjonariuszy (§ 4180) są ściśle określone. Przy opracowaniu planu finansowego wypłaty dodatku motywacyjnego nie były przewidziane do realizacji, prace nad jego wprowadzeniem dla funkcjonariuszy rozpoczęto w drugiej połowie roku 2020. Rezerwa celowa na zakup samochodów elektrycznych uruchomiona została na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej⁵⁷ (§ 11 ust. 8 rozporządzenia).

(akta kontroli tom I, str. 293-249, 317)

W 2021 r. Minister Finansów przyznał KSP środki z rezerwy ogólnej⁵⁸ w wysokości 1 783,2 tys. zł na najpilniejsze potrzeby związane z zapewnieniem porządku publicznego i bezpieczeństwa na terenach objętych stanem wyjątkowym. Wydatki wykonano w wysokości 1 783,2 tys. zł, tj. w 100% planu⁵⁹. Z powyższej kwoty największe wydatki dotyczyły zakupów inwestycyjnych (§ 6060), tj: sprzętu informatycznego za kwotę 939,9 tys. zł (52,7% rezerwy ogólnej) sprzętu elektronicznego i łączności za kwotę 419,6 tys. zł (23,5% rezerwy ogólnej). Środki

⁵² Sześć decyzji blokujących środki z rezerw nr 16, 44, 56 i 71 na łączną kwotę 561 387,0 zł.

⁵³ Niewykorzystana kwota 45,75 zł została zwrócona w dniu 31 grudnia 2021 r.

⁵⁴ Środki przeznaczone na wypłatę świadczenia motywacyjnego przyznane decyzjami Ministra Finansów MF/FS/7.4143.3.19.2021.MF.399 z 8 marca 2021 r., MF/FS/7.4143.3.80.2021.MF.2034 z 6 lipca 2021 r. i MF/FS/7.4143.3.114.2021.MF.2995 z 9 września 2021 r. Kwotę przyznanych środków dwukrotnie zmniejszono decyzjami: MF/FS/7.4143.3.80.2021.MF.2034.K01 i MF/FS/7.4143.3.19.2021.MF.399.K01, obie z 14 października 2020 r.

⁵⁵ Środki przeznaczone na zakup pięciu samochodów osobowych z napędem elektrycznym (...) wraz z trzema stacjami ładowania (...).

⁵⁶ W dniu 21 grudnia 2021 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji dokonał blokady środków z rezerwy nr 56 w kwocie 79 237,0 zł. Blokada wynikała z niższego wykonania planowanego wydatku. Kwota niewykorzystana zwrócona w dniach 14.10.2021 (1,72 zł) i 29.12.2021 r. (0,96 zł) Środki otrzymane z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczono, zgodnie z celem, na wydatki w § 4180 (dodatki motywacyjne).

⁵⁷ Dz.U. z 2010 r., nr 226, poz. 1479, ze zm.

⁵⁸ Decyzją nr MF/FS7.4143.3.179.2021.MF.5127 z 3 grudnia 2021 r.

⁵⁹ Zwrot niewykorzystanej kwoty w wysokości 36,94 zł nastąpił w dniu 31 grudnia 2021 r.

z rezerwy zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i na zadania, które uprzednio nie były przewidziane w planie jednostki.

(akta kontroli tom I, str. 323-360)

2.1.5 Zobowiązania

Zobowiązania KSP na koniec 2021 r. wykazane w Rb-28 wyniosły 82 918,7 tys. zł⁶⁰. Zobowiązania wymagalne nie występowały. Najwyższe zobowiązania wystąpiły w § 4070 (nagrody roczne dla funkcjonariuszy) – 55 253,2 tys. zł, § 4050 (uposażenie funkcjonariuszy) – 10 418,5 tys. zł i w § 4040 (dodatkowe wynagrodzenie roczne) – 6 832,38 tys. zł.

(akta kontroli tom II, str. 14-18, 21-22)

2.1.6 Badanie próby wydatków

Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów (na koncie 130) w kwocie powyżej 1,0 tys. zł. Szczegółowym badaniem objęto realizację 89 wydatków KSP z budżetu państwa w kwocie 26 019,7 tys. zł (tj. 2,3% wydatków ogółem KSP), z których 47 w kwocie 10 778,2 tys. zł wylosowano metodą monetarną⁶¹ i 42 w kwocie 15 241,5 tys. zł dobrano celowo. W badanej próbie wydatków 57,2% stanowiły wydatki bieżące (tj. 14 890,2 tys. zł), 33,1 % wydatki majątkowe (tj. 8 619,2 tys. zł) oraz 9,7% świadczenia na rzecz osób fizycznych (tj. 2 510,3 tys. zł). Spośród badanych wydatków bieżących i majątkowych 714,2 tys. zł (tj. 2,7% ogółu badanych wydatków z budżetu państwa) stanowiły wydatki poniesione przez KSP w ramach współfinansowania krajowego (paragrafy z czwartą cyfrą 6 lub 9) programów i projektów realizowanych ze środków z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub współfinansowanie innych środków bezzwrotnych.

Badana próba wydatków KSP dotyczyła m.in.: przebudowy terenu nieruchomości Oddziału Prewencji Policji w Warszawie w zakresie kanalizacji teletechnicznej, wykonania odwodnienia terenu i nawierzchni, budowy wiat samochodowych wraz z realizacją prac towarzyszących przy ul. Puławskiej 44E w Piasecznie (rozliczenie końcowe o wartości 2 711,1 tys. zł), wypłaty na rzecz osoby fizycznej kwoty głównej zasądzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie⁶² w związku z wykonywaniem przez nią, jako podwykonawca, robót termomodernizacyjnych i instalacyjnych w KSP w 2008 r. (tj. 1 286,6 tys. zł) wraz z ustawowymi odsetkami⁶³ (tj. 922,2 tys. zł), rozbudowy, w ramach drugiego etapu systemu wentylacji i klimatyzacji oraz systemu zasilania bezprzewodowego w budynku KSP (998,4 tys. zł), przeglądu profilaktycznego urządzeń systemu infrastruktury radiowej, zewnętrznych systemów antenowych i agregatów prądotwórczych (882,6 tys. zł) oraz dokończenie budowy nowej siedziby Posterunku Policji w Żabiej Woli (tj. 804,7 tys. zł).

Wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym, a zamówień publicznych udzielano na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶⁴ (postępowania wszczęte przed 1 stycznia 2021 r.) oraz ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁶⁵ (postępowania wszczęte od 1 stycznia 2021 r.). Wydatki na zakupy, usługi i roboty budowlane dokonane zostały w sposób celowy i oszczędny, służyły one realizacji celów Komendy

⁶⁰ W tym 37 436,1 tys. zł w rozdziale 75404 oraz 45 482,7 tys. zł w rozdziale 75405.

⁶¹ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości transakcji.

⁶² Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 maja 2021, V Wydział Cywilny, sygn. akt V ACa 220/21.

⁶³ Zasądzone ww. wyrokiem Sądu Sądu Apelacyjnego w Warszawie, obejmujące okres od 3 lutego 2010 r. do 31 grudnia 2015 r.

⁶⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm., dalej: upzp.

⁶⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm., dalej: nupzp.

Stołecznej. KSP dokonała terminowych płatności w zakresie badanych wydatków. Badanie dokumentacji wydatkowej nie wykazało nieprawidłowości.

(akta kontroli tom II, str. 53-60)

2.1.7 Zamówienia publiczne

Szczegółowym badaniem objęto dwa przeprowadzone przez KSP w 2021 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o łącznej wartości brutto 34 558,8 tys. zł, w tym postępowanie przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego⁶⁶ (art. 132-139 nupzp) oraz postępowanie, do którego nie zastosowano przepisów nupzp⁶⁷, z uwagi na przeciwdziałanie COVID-19 tzw. postępowanie antycovidowe (art. 6a ustawy z dnia 2 marca 2020 r, o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanymi nimi sytuacji kryzysowych⁶⁸). Analiza ww. postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wykazała, że zamówień dokonano zgodnie z procedurami określonymi w nupzp i decyzji Komendanta Stołecznego Policji w sprawie przygotowania i udzielania zamówień publicznych w KSP niezbędnych do przeciwdziałania COVID-19⁶⁹.

W związku z ww. zamówieniami, w 2021 r. KSP wydatkowało środki w łącznej wysokości 11 964,2 tys. zł⁷⁰.

(akta kontroli tom II, str. 152-157, 352-360)

2.1.8 Wydatki niewygasające

Wydatki, które nie wygasły z upływem roku 2020, wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-28 NW⁷¹, za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021, wykonano w wysokości 83 823,9 tys. zł, tj. 96,4% planu. Z 19 zaplanowanych do realizacji zadań w 14 z nich wydatkowano 100% środków. W pozostałych pięciu zadaniach wykonanie wynosiło od 7%⁷² do 99,9%. Badanie realizacji siedmiu zadań⁷³ wykazało, że środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Nie stwierdzono przypadku braku zwrotu przekazanych, a niewykorzystanych środków (w terminie do 30 listopada 2021 r.⁷⁴). Niezrealizowanie wydatków w planowanych wysokościach, w przypadku pięciu z siedmiu badanych zadań, wynikało z podpisania umów na realizację na kwoty niższe niż planowano (zadania nr 487, 508, 518), mniejszych możliwości przerobowych wykonawców robót (zadania nr 508, 575) oraz końcowego rozliczenia projektu w kwocie niższej od planowanej (zadanie 520). Środki wydatkowano w dniu ich otrzymania.

(akta kontroli tom I, str. 99-151)

Plan finansowy środków niewygasających z upływem roku 2021, określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego⁷⁵, zakładał poniesienie przez KSP wydatków w kwocie

⁶⁶ Przedmiot zamówienia: „Dokończenie budowy Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim przy ul. Jana Łupińskiego 42” o wartości 34 500,0 tys. zł (zgodnie z zawartą umową).

⁶⁷ Przedmiot zamówienia: „Zakup rękawiczek nitrylowych rozm. L oraz rozm XL (op. 100 szt. opakowań)” o wartości 58,8 tys. zł

⁶⁸ Dz. U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.

⁶⁹ Tj. decyzja nr 534/20 Komendanta Stołecznego Policji z dnia 8 grudnia 2020 r.

⁷⁰ W tym 11 905,4 tys. zł na wydatki wykonane w 2021 r.

⁷¹ Z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2020.

⁷² Zadanie nr 508, wykonanie w wys. 7% wynikało z podpisania umów na realizację zadania w kwocie niższej niż zaplanowana i mniejszych możliwości przerobowych wykonawcy.

⁷³ Pięciu, w przypadku których nie wykorzystano wszystkich przyznanych środków (nr: 487, 508, 518, 520, 632) oraz dwóch dobranych w sposób celowy (zadania nr: 488 i 598).

⁷⁴ KSP wystąpiło o środki na realizację ww. zadań na podstawie przekazywanych przez Wydział Inwestycji i Remontów, zaakceptowanych do płatności dowodów księgowych w wys. wynikającej ze zobowiązania KSP. W badanej próbie nie było przypadków występowania o środki w wysokości wyższej niż wynikające ze zobowiązań.

⁷⁵ Dz.U. z 2021 r. poz. 2407.

łącznie 162,8 tys. zł na wydatki majątkowe, w tym na wydatki inwestycyjne 71,8 tys. zł w § 6050 i na zakupy inwestycyjne 91,0 tys. zł w § 6060)⁷⁶ Termin realizacji wydatków ustalono w rozporządzeniu na dzień 30 listopada 2022 r.

Wydatki do sfinansowania w 2022 r. ze środków niewygasających z końcem 2021 r. dotyczyły:

- dwóch zadań inwestycyjnych, które były zaplanowane do realizacji w planie inwestycyjnym z 14 stycznia 2021 r.;
- jednego zadania inwestycyjnego włączonego do planu inwestycyjnego w dniu 24 lutego 2021 r.;
- zakupu środków transportowych wg umowy z 1 lipca 2021 r.

Przyczyną wystąpienia z wnioskiem o ujęcie wydatków w wykazie wydatków niewygasających z uupływem roku 2021 r. było:

- w przypadku zadań inwestycyjnych dotyczących budowy PP w Żabiej Woli i PP w Lesznie – przedłużające się procedury wyboru wykonawców z powodu wyższych wartości ofert, niż środki KSP przewidziane dla tego zadania oraz ograniczenia związane z sytuacją epidemiczną w kraju i wynikające z niej opóźnienia w wydaniu opinii i zezwoleń przez urzędy gmin (niezbędnych do wykonania dokumentacji projektowej);
- w przypadku zadania *Budowa i modernizacja KRP Warszawa I - opracowanie dokumentacji projektowej* – uchwalenie planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru inwestycji w trakcie pozyskiwania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i związane z tym opóźnienia w uzyskaniu decyzji o pozwoleniu na budowę;
- w przypadku zakupu środka transportu – informacja od wykonawcy zamówienia o zmianie terminu dostawy wynikającej z stanu epidemicznego i ograniczeniami w dostawach półprzewodników do elektroniki.

Termin realizacji wszystkich zadań, zgodnie z informacją przekazaną z Wydziału Planowania Budżetu KGP⁷⁷, określono na 30 listopada 2022 r.

(akta kontroli tom I, 152-169)

2.1.9 Nowelizacja ustawy budżetowej

W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej⁷⁸, decyzją Ministra Finansów MF/BP6.4143.18.2.2021.ZUB z 21 października 2021 r., KSP zwiększono plan wydatków o łączną kwotę 45 740,2 tys. zł, w tym na wynagrodzenia, składki ZUS i FP (§§ 4010, 4020, 4060, 4110, 4120) w wysokości 44 667,0 tys. zł i na wydatki majątkowe (§§ 6050 i 6060) 1 073,2 tys. zł.

Główna Księgowa KSP poinformowała, że KSP nie składała do KGP zapotrzebowania w związku z planowaną zmianą ustawy budżetowej. Przy zmianie ustawy budżetowej KSP miały być zwrócone środki na zakupy inwestycyjne zabrane decyzją z 12 sierpnia 2021 r.

Zwiększenie wydatków majątkowych związane było ze zwrotem środków przesuniętych decyzją z 12 sierpnia 2021 r. z paragrafów majątkowych (na realizację zadań związanych z zakupami inwestycyjnymi KSP⁷⁹ oraz dwóch z realizowanych zadań inwestycyjnych⁸⁰) na wydatki osobowe (§ 3070) oraz równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla funkcjonariuszy (§ 4180).

⁷⁶ W części 42, dziale 754, rozdziale 75405 ogółem 4 pozycje.

⁷⁷ Mail z 1 grudnia 2021 r. do Głównej Księgowej KSP.

⁷⁸ Ustawa z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2021 r., Dz. U. poz. 190.

⁷⁹ Zakup specjalistycznego mikroskopu cyfrowego; pojazdów z napędem elektrycznym; samochodu z videorejestratorem; samochodu typu furgon do przewozu ośmiu osób oraz samochodu do przewozu psów służbowych.

⁸⁰ „PP w Lesznie – Etap II Budowa nowej siedziby” i „Budowa i modernizacja obiektów na potrzeby KRP Warszawa I przy ul. Belwederskiej 16”.

W odpowiedzi na maile z KGP⁸¹ Komenda Stołeczna przekazała analizę zaangażowania środków w §§ 6050 i 6060 wg planu finansowego na dzień 31 lipca 2021 r., ze wskazaniem terminu płatności przypadających na listopad i grudzień 2021 r.

W mailu z 11 sierpnia 2021 r. z Wydziału Planowania Budżetu KGP, polecono KSP wprowadzić do systemu TREZOR wnioski o zmianę planu wydatków, tj. o zmniejszenie planu wydatków w ww. § 6050 o kwotę 98,0 tys. zł i § 6060 o kwotę 975,2 tys. zł (łącznie o 1 073,2 tys. zł) oraz zwiększenie planu wydatków w § 3070 o kwotę 1 213,0 tys. zł i w § 4000 o kwotę 225,0 tys. zł (łącznie 1 438 tys. zł).

Z zadań, na które przekazano środki po nowelizacji ustawy budżetowej (siedem zadań), trzy zostały zrealizowane w roku 2021, a cztery nie zostały zrealizowane (w przypadku trzech⁸² środki zostały wskazane jako niewygasające z upływem roku 2021) a z jednego zadania zrezygnowano⁸³.

(akta kontroli tom I, str 366-391)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W 2021 r. Komenda Stołeczna zrealizowała wydatki z budżetu środków europejskich w wysokości 9 296,6 tys. zł, co stanowiło 84,7% planu po zmianach (tj. 10 972,8 tys. zł) i 73,9 % wykonania 2020 r. (tj. 12 572,3 tys. zł). W 2021 r. W KSP realizowano Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020⁸⁴, w tym projekty:

- „Termomodernizacja wybranych budynków użyteczności publicznej Komendy Stołecznej Policji etap II” – z uwagi na brak naboru wniosków zadania nie zrealizowano,
- „Dostosowanie zasobów sprzętowych służących poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego do dynamicznego rozwoju SIECI TEN – T”,
- „Dostosowanie zasobów sprzętowych służących poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego do dynamicznego rozwoju SIECI TEN - T - etap II”
oraz projekty w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021⁸⁵ w tym:
  - „Dokumenty - bezpieczeństwo i weryfikacja”,
  - „Dokumenty - bezpieczeństwo i kontrola, w tym kontrola taktyczna”,
  - „ANPRS jako narzędzie do zwalczania przestępczości zorganizowanej”.

Wykonanie wydatków w kwocie istotnie niżej od planowanej, wystąpiło jedynie w przypadku projektu NMF 2014-2020 pn. „ANPRS jako narzędzie do zwalczania przestępczości zorganizowanej”. Z planowanej kwoty 4 661,6 tys. zł, KSP wydatkowała 2 989,2 tys. zł (tj. 64,1%).

Z wyjaśnień Głównej Księgowej KSP wynika, że niepełne wykonanie planu (obejmujące kwotę 1 672,4 tys. zł) związane było przesunięciem terminu dostawy pojazdów przewidzianych do realizacji zaplanowanych w tym projekcie szkoleń, z uwagi na opóźnienia dostawy części i podzespołów niezbędnych w ich produkcji. Przewidziany termin dostawy pojazdów określono na koniec II kwartału w 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 464, tom II str. 23-24)

Szczegółowym badaniem objęto realizację pięciu wydatków KSP z budżetu środków UE (wszystkie wydatki majątkowe) w kwocie 4 203,9 tys. zł (tj. 45,2% wydatków ogółem z budżetu środków UE) dobranych celowo. Badana próba wydatków

⁸¹ Mail od Naczelnika WRiS BF KGP z 27 lipca 2021 r. i 18 sierpnia 2021 r.

⁸² Zakup samochodu typu furgon, Budowa KP Leszno i KRP Warszawa I.

⁸³ Samochód do przewozu psów służbowych – z uwagi na brak ofert w postępowaniach przetargowych.

⁸⁴ Dalej: POiŚ 2014-2020.

⁸⁵ Dalej: NMF 2014-2020.

dotyczyła m.in.: zakupu 50 laserowych mierników prędkości z rejestracją obrazu (o wartości 1 411,5 tys. zł, w tym 1 199,8 tys. zł sfinansowano z budżetu środków UE), zakupu 11 przenośnych urządzeń do laserowego pomiaru punktów w przestrzeni (urządzeń do pomiaru odległości, trójwymiarowego odwzorowywania oraz sporządzania szkiców sytuacyjnych miejsca zdarzenia drogowego o wartości 1 208,2 tys. zł, (w tym 1 027,0 tys. zł sfinansowano ze środków UE), zakupu systemu produkcyjnego Automatycznego Systemu Rozpoznawania Numerów Rejestracyjnych – ANPRS (o wartości 1 023,7 tys. zł, w tym 870,1 tys. zł sfinansowano ze środków UE) oraz zakupu 9 030 szt. przenośnych testerów autentyczności dokumentów o wartości 821,6 tys. zł (w tym 698,3 tys. zł sfinansowano ze środków UE).

Analiza dowodów księgowych i dokumentacji z nimi związanej wykazała, że wydatków dokonano w sposób celowy i oszczędny, w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zaplaceniem odsetek, kar lub opłat. Nie stwierdzono również nieprawidłowości dotyczących trybu udzielania zamówień publicznych bądź wyłączenia stosowania upzp i nupzp. Zlecenia płatności do Banku Gospodarstwa Krajowego przekazywano w terminach umożliwiających ich realizację przed upływem terminu płatności.

(akta kontroli tom II, str. 53-59, 61-62)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie przez Komendę Stołeczną wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2021 r. Były one dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad określonych w art. 44 upf. Objęte szczegółowym badaniem kontrolnym postępowania o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzono zgodnie z przepisami nupzp i wewnętrznymi zasadami określonymi przez Komendanta Stołecznego Policji. Plan postępowania o udzielenie zamówień publicznych na 2021 r. oraz roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2020 r. zostały sporządzone terminowo i prawidłowo.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2021 r. przez Komendę Stołeczną Policji:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2020 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów

finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Ustalono jednak, iż w przypadku należności rozłożonych w 2021 r. na raty⁸⁶ na koncie 221 zaksięgowano jedynie należności przypadające do spłaty na rok 2021, w wysokości 15,9 tys. zł a pozostałą należność przypadającą do spłaty w roku 2022 i ewentualnie w latach następnych, w wysokości 26,6 tys. zł, na koncie 226.

(akta kontroli tom I str. 175-260)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Niezgodnym z wymogami art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy o rachunkowości zaksięgowaniu należności krótkoterminowych, wynikających z rozłożenia należności na raty. Zgodnie z brzmieniem powyższego przepisu „należności krótkoterminowe - obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Zgodnie z obowiązującą w KSP Polityką Rachunkowości⁸⁷ na koncie 221 księguje się należności krótkoterminowe, a na koncie 226 należności długoterminowe, tj. wymagalne w terminie powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego. W przypadku pięciu należności rozłożonych w 2021 r. na raty, na łączną kwotę 42,5 tys. zł, na koncie 221 zaksięgowano jedynie należności przypadające do zapłaty na rok 2021 tj. kwotę 15,9 tys. zł, a pozostałą część zaksięgowano na koncie 226.

Zdaniem NIK, zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości oraz Polityki rachunkowości KSP na koncie 221 należało zaksięgować również należności krótkoterminowe, przypadające do spłaty w roku 2022, w wysokości łącznej 19,5 tys. zł. Należności te przypadające do spłaty w 2022 r. zostały przeksięgowane na konto 221 w dniu 3 stycznia 2022 r.

2. Niewykazaniu w sprawozdaniu Rb-27 wszystkich należności, których pierwotny termin zapłaty przypadał na rok 2021. W sprawozdaniu nie ujawniono należności rozłożonych na raty, których termin płatności odroczone na lata następne, tj. kwoty 26,6 tys. zł.

Było to niezgodne z instrukcją wypełniania sprawozdania Rb-27, określoną w załączniku nr 34 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸⁸ w § 7 pkt. 2 pkt 2), wg której w Rb-27 w kolumnie "Należności" wykazuje się: *salda początkowe (należności pozostałych do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty przypisów z tytułu dochodów budżetowych, których pierwotny termin płatności przypada na dany rok budżetowy (...).*

(akta kontroli tom I, str. 186-206, tom II, str. 369-411)

Główna Księgowa wyjaśniła, że sposób księgowania należności krótko i długoterminowych wynika z przyjętej w jednostce Polityce rachunkowości. Komenda Stołeczna Policji kwalifikując należności do krótko lub długoterminowych odnosi je do dnia bilansowego roku obrotowego poprzedzającego dzień zawarcia umowy i nie odnosi się do dnia bilansowego, który jeszcze nie nastąpił. Na koniec roku, do celów bilansowych, dokonuje się ponownej wyceny aktywów i pasywów

⁸⁶ Pięć umów dotyczących należności w łącznej wysokości 42,5 tys. zł.

⁸⁷ Obowiązująca od 22 maja 2020 r., zgodnie z decyzją nr 211/2020 KSP mmienną w zakresie dotyczącym kont 221 i 226 decyzją nr 499/2021 z grudnia 2021 r.

⁸⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 109 ze zm., dalej rozporządzenie ws. sprawozdawczości.

i odpowiednich przeksięgowania należności z długoterminowych na krótkoterminowe w odniesieniu do dnia bilansowego jakim jest 31 grudnia.

Komenda Stołeczna Policji zgodnie z przyjętą Polityką rachunkowości powstała w jednostce należności krótkoterminowe księguje na koncie 221. W sytuacji zawarcia ugody przez Komendanta Stołecznego Policji z dłużnikiem, w dokumencie „Uгода” określany jest harmonogram spłat, który jest podstawą do ujęcia w księgach rachunkowych KSP poszczególnych rat. Raty, których pierwotny termin płatności określony w ugodzie przypada w danym roku budżetowym, księguje się na koncie 221, natomiast raty, których pierwotny termin płatności określony w ugodzie przypada na następny rok i kolejne lata budżetowe, księguje się na koncie 226. Uгода w takim przypadku traktowana jest jako dokument źródłowy na podstawie którego pracownik KSP ewidencjonuje należności z podziałem na krótko i długoterminowe. Powyższe znajduje odzwierciedlenie w przepisach Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁸⁹, które w § 12 ust. 2 Załącznika nr 8 do rozporządzenia stanowi „W sprawozdaniu Rb-N, w pozycjach odnoszących się do należności według poszczególnych tytułów, wykazuje się kwoty należności ogółem, w tym należności długoterminowe, przy czym przez pojęcie *należności długoterminowe* rozumie się należności, których pierwotny termin spłaty czy też wykupu jest dłuższy niż rok. Przez pierwotny termin zapadalności, tj. spłaty lub wykupu, należy rozumieć termin, wynikający z umowy, do końca którego dłużnik zobowiązał się spłacić dane zobowiązanie, niezależnie od harmonogramu spłat. W przypadku zmiany umowy za pierwotny termin zapłaty należności uznaje się nowy termin wynikający ze zmiany umowy liczony względem terminu powstania zobowiązania do płatności”.

Sposób ewidencji należności długo i krótkoterminowych był przedmiotem kontroli w latach poprzednich przez Najwyższą Izbę Kontroli, która nie miała zastrzeżeń do powyższego sposobu ewidencji należności krótko i długoterminowych (Wystąpienie Pokontrolne LWA.410.001.11.2020 z dnia 17 kwietnia 2020 r. i Wystąpienie Pokontrolne LWA.410.001.06.2021 z dnia 20 kwietnia 2021 r.).

W listopadzie 2021 roku Biuro Finansów Komendy Głównej Policji, w związku z koniecznością ujednoczenia typowych zapisów dla konta 221 oraz 226, przesłało do stosowania zaktualizowane opisy do ww. kont księgowych. Na tej podstawie w dniu 2 grudnia 2021 r. została wprowadzona Decyzja nr 499/2021 zmieniająca Decyzję 198/2021 w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w KSP. W opisie tym konto 221 zostało podzielone na należności krótkoterminowe, których termin płatności przypada na dany rok sprawozdawczy i które są ujmowane w RB 27 oraz należności krótkoterminowe, których termin płatności przypada na kolejny rok sprawozdawczy i które nie są ujmowane w RB 27 (konto 221-1). Ponieważ Komenda Stołeczna Policji należności krótkoterminowe, których termin płatności przypadał na kolejny rok sprawozdawczy, ujmuje na koncie 226 oraz biorąc pod uwagę etap przeprowadzania w jednostce weryfikacji kont księgowych i zapisów księgowych, a także wyceny należności do sprawozdania finansowego za rok 2021, nastąpi przeksięgowanie tych należności z konta 226 na konto 221-1 (w części rat przypadających na 2022 rok) pod datą 31 grudnia 2021 r.⁹⁰

Powyższe przeksięgowanie nie powoduje zmian w sprawozdawczości budżetowej tj. w sprawozdaniach Rb-27 i RB-N sporządzanych za rok 2021. Taki sposób ewidencji należności krótko i długoterminowych powoduje, iż w sprawozdaniu RB 27 ujęte są wszystkie należności krótkoterminowe ewidencjonowane na koncie 221

⁸⁹ Dz. U. z 2020 r., poz. 2396.

⁹⁰ W dniu 18 marca 2022 r. KSP poinformowała o przeksięgowaniu ww. należności na konto 221-1.

których pierwotny termin zapłaty przypada na rok sprawozdawczy, natomiast w sprawozdaniu RB N ujęte są wszystkie należności krótko i długoterminowe bez względu na termin wymagalności. W sprawozdaniu Rb 27 zgodnie z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 9 ust. 2 pkt. 2 załącznika nr 39 do tego rozporządzenia, dane wykazywane w sprawozdaniach budżetowych powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, a należności wykazywane w sprawozdaniu RB-27 (kolumna 7) powinny obejmować salda początkowe (należności pozostałe do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty z przypisów dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy, po zmniejszeniu o kwoty odpisów. W przypadku odroczenia terminów spłaty, rozłożenia na raty i tym podobne należności, których nowo ustalony termin płatności przypada na nowy rok budżetowy powinny być wyłączone ze sprawozdania RB-27 danego roku budżetowego. W związku z powyższym ewidencja księgowa należności, powinna być tak prowadzona, żeby można było uzyskać z niej informacje niezbędne do sporządzenia sprawozdania RB-27, w tym o wysokości należności, których termin płatności przypada na rok budżetowy. Stąd podział konta 221 z wyszczególnieniem konta 221-1, które nie wchodzi do Rb-27.

(akta kontroli tom II, str. 524-526, 539-456)

W ocenie NIK w sprawozdaniu Rb-27, zgodnie z treścią obowiązującego od dnia 13 stycznia 2018 r. przepisu określonego w § 2 pkt 2 pkt 2) załącznika nr 34 ww. rozporządzenia ws. Sprawozdawczości, wskazywać należy należności, których pierwotny termin płatności przypadał na dany rok budżetowy co oznacza, że wskazana powinna być należność wynikająca z całości umowy, a nie tylko wartość rat przypadających do spłaty na 2021 r., tj. zarówno z konta 221 (z pierwotnym terminem spłaty na 2021) jak i z konta 226 (należności z odroczonym terminem płatności, których pierwotny termin spłaty przypadał na 2021).

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez Komendę Stołeczną sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych z wyjątkiem sprawozdania RB-27, nie uwzględniającego wszystkich należności, których pierwotny termin spłaty przypadał na 2021 r.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o weryfikację sprawozdania Rb-27 i jego korektę o wszystkie należności rozłożone na raty, których pierwotny termin płatności przypadał na 2021 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁹¹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego i podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 25 marca 2022 r.

Kontrolerzy Rafał Sowa Główny specjalista kontroli państwowej /-/ ..... <i>podpis</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie Dyrektor Delegatury NIK w Warszawie z up. Wiesława Bronisz p.o. Wicedyrektora /-/ ..... <i>podpis</i>
Bartosz Pomykała Główny specjalista kontroli państwowej /-/ ..... <i>podpis</i>	

⁹¹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.